

Institutt for økonomi – Studiekvalitetsmeldingen 2024

Oppfølging av Studiekvalitetsmeldingen 2023 og planer for 2025

Beskriv kort oppfølgingen av instituttets planer for 2024/2025 fra Studiekvalitetsmeldingen 2023.

- ECON100 er nå gjort obligatorisk i både bachelor- og profesjonsprogrammet.
- IMØ-studentene tar nå ECON100 og ikke ECON116 (fra H25).
- ECON140 er gjort obligatorisk for PROF, til erstatning for MAT101.
- Styrking av metodeundervisningen med innføringen av ECON244 er satt til kullet som starter H23, hvor emnet ble undervist for første gang H24.
- Vi har ikke tilstrekkelige ressurser til å lage et praksisemne for BA-studentene, noe vi har for PROF- og ITØK-studentene, men disse to programmene har betydelig færre studenter.
- Avslutning av Polecon-programmet er nå gjennomført.
- EXECUTIVE683, opprettelse av nytt EVU-emne, med oppstart H2024. Har ansatt en person på dette programmet.
- Usikkert hva som skjer med PPE-programmet. Ifø trenger ekstra ressurser til dette. Fakultetet vil ikke støtte opprettelsen av programmet med den ordningen som ble vedtatt av universitetsstyret for tverrfakultære studieprogrammet.
- Innført samskriving av masteroppgaven, ECON391, implementeres fra V26. Tidligere har studentene måtte skrive masteroppgaven individuelt. Nå skal det åpnes opp for at studenter kan skrive masteroppgaven sammen med en annen studenter som hovedregel (gjelder 2-årig og 5-årig master i samfunnsøkonomi. Justerende muntlig (eksamen) videreføres.
- Lage forkursvideoer i ECON140. Oppstart H23 og gjennomført for andre gang H24.
- Emnerevidering gjeldende fra H24:
 - ECON244 Anvendt økonometri: Overgang fra tre obligatoriske innleveringer til to.
 - ECON261 Investering og finansiering I: Fra H2024 blir emnet gitt på engelsk.
 - ITØK204 Økonometri og dataanalyse: Innfører obligatorisk oppmøte på forelesninger og seminar, jfr. diskusjon og vedtak i programstyret for ITØK.
 - ITØK281 Utplassering i informasjonsteknologi og økonomi: Endring av krav til forkunnskaper fra INFO132/INFO135 til kun INFO135.
 - ITØK391 Masteroppgaven: Tidligere stod det at en måtte velge tema innen økonomi, men nå er det presisert at tema kan komme fra økonomi og/eller informasjonsvitenskap, slik at en åpner opp for et bredere spekter av masteroppgaver med veileder fra enten ECON, INF, INFO.
 - ECON330 Makroøkonomi: Oppdatering av innholds- og emnebeskrivelse. Justering av læringsutbyttebeskrivelser.
 - ECON116 Miljø- og ressursøkonomi: Forbedring av tekst under "mål og innhold". Noen språklige forbedringer i læringsutbyttebeskrivelsen.

- EXECUTIVE683: Endret eksamensform, fra 8 timers hjemmeeksamen til gruppebasert prosjektoppgave. Forbedret tekst under "mål og innhold" og "læringsutbytte". Detaljert beskrivelse av "arbeids- og undervisningsformer".
- Små endringer på programsiden til ITØK.
- Emnerevidering gjeldende fra V25:
 - ITØK264 Financial Technology: Vurderingsform i emnet endres fra mappe (1 innlevering og en skoleeksamen, hvor hver av dem teller 50% på den slutt karakteren) til en skoleeksamen 4 timer.
 - ITØK170 Energi- og miljøfysikk: Innføre obligatorisk innlevering (en eller to innleveringer i løpet av semesteret), samt obligatorisk gjennomføring av prosjektarbeid (rapport+muntlig presentasjon).
 - ITØK102 Makroøkonomi: Øker fra tre til fem obligatoriske innleveringer.
 - ECON351 Marknad og moral: Obligatorisk undervisningsaktivitet: Munnleg presentasjon av to oppgaver (endring fra ei til to). Vurderingsformer: I fjor var det tre deler av mappene, nå to, hvor lysark av en presentasjon er tatt vekk. Vektene for de to hjemmeoppgavene i mappa er justert.
 - ECON290A Bacheloroppgave med veiledning: Oppfordrer studentene til å skrive i par.
- Emnerevidering gjeldende fra H25:
 - ECON150: Obligatorisk undervisningsaktivitet endret til: Innlevering av tre heimeoppgaver. Vurderingsformer er endret til: Mappevurdering med samla karaktervurdering basert på: Heimeeksamen (70 prosent) og ein individuell to-timers skuleeksamen (30 prosent). I tillegg er både Mål og innhold og Læringsutbytte endret. Ny lærebok.
 - ECON210: Endret tittel (fra Velferd og økonomisk politikk til Videregående mikroøkonomi), tar ut nyttekostnadsanalyse og redusere omfanget av skatteteori noe. Innfører noe mer spillteori/konkurransøkonomi og optimering under usikkerhet. Innfører krav om forkunnskaper: ECON100, ECON140 eller tilsvarende. Innfører mulighet for samskriving på obligatoriske oppgaver (1-3 studenter) for BA og PROF, men beholder individuell oppgave for ITØK.
- Innsendelse av reakkrediteringssøknad for Profesjonsstudiet, desember 2024.
- Reakkrediteringssøknaden for masterstudiet ble godkjent av fakultetsstyret V24.
- Diskusjon om innsparinger på seminarene: 1) Overbooke seminarene slik at vi kan ha færre seminar og dermed færre seminarledere. 2) Innføre samskriving på obligatoriske innleveringsoppgaver. 3) Evt. gjøre obligatoriske arbeidskrav, som innleveringsoppgaver, frivillig, for å spare ressurser.
- ECON116 utgår som førstesemestersemne fra H25, og erstattes med ECON150 Marknad og moral.

Saker som Institutt for økonomi jobber med relatert til studiekvalitet er:

- Forbedre informasjonsflyten til studentene (v/administrasjonen).
- Jobbe med å få en bedre progresjon i mikroemnene: ECON110, ECON210 og ECON310, samt i større grad å samordne innholdet i ECON100 og ECON140.
- Endrede opptakskrav for BA i samsvar med PROF, nye opptakskrav: S2. Vedtatt av instituttrådet H23. Det kom nettopp svar fra Kunnskapsdepartementet med avslag på søknad om skjerpede mattekrav (S2) på BA.
- Diskusjon rundt mappeevaluering, spesielt i matematikkemnene, men også andre emner, spesielt knyttet til ChatGPT-problematikk.
- Innføring av obligatorisk oppmøte for ITØK-studenter på forelesninger og seminar, blant annet på ITØK204.

- Obligatoriske arbeidskrav vs frivillige innleveringer som innsparingstiltak. Samskriving.
- Problematikk rundt chatGPT og kunstig intelligens og vurderingsformer. Var tema på instituttseminar V23, men pågående arbeid knyttet til vurderingsformer.
- Problemstillinger knyttet til fusk og plagiat. Nå sendes Ouriginal-rapport på masteroppgaven til veileder. Alle obligatoriske innleveringer blir gjennomgått.
- Problemstillinger knyttet til seminargjennomføring og obligatoriske oppgaver, noe spesielt ekstern fagfelle er opptatt av.
- Allmøter med studentene i de ulike studieprogrammene (BA, PROF, MA, ITØK) og innspill fra studentene.
- Diskusjon om obligatorisk emne i Python-programmering, først og fremst for PROF, men også for BA og ÅRSV-SØK. Ingenting konkret er vedtatt der.
- Usikkert hva som skjer med PPE-programmet.
- Utvikling av to versjon av bacheloroppgaven, ECON290A og ECON290B. Forbedring av opplegget for bacheloroppgaven V25.
- Reakkreditering av PROF-SØK V25.
- Plagiatkontroll av alle masteroppgaver. Rapportene blir sendt videre til veileder.
- En rekke studieplanendringer i form av justering av mål og innhold, samt læringsutbyttebeskrivelser.
- Fornye utvekslingsavtale mellom UiB og NHH. Nåværende kontrakt går ut i 2026.
- Diskusjon om muntlig eksamen på masteroppgaven bør ha egen karakter, og ikke bare være «muntlig justerende» (tema på instituttseminar des 24).

Emne- og programevaluering

Programevaluering, reakkreditering:

- Rapporten for MASV-SØK ble sendt til studiekvalitetskomiteen for reakkreditering H2023 og ble godkjent av fakultetsstyret juni 2024.
- Programevaluering for PROF-SØK ble utarbeidet H2024 og er under behandling ved fakultetet V2025.

Oppsummering av evaluering av emner H24:

ECON100: a) Diskusjon av eksamens- og undervisningsform. b) Diskusjon om integrert førstesemester. Bør tilstrebe samkjøring mellom ECON140 og ECON100 på førstesemester. c) Strømming og opptak av forelesninger, da det kan komme svært mange studenter på forelesning, spesielt tidlig i semesteret, nå også med 50-60 ekstra IMØ-studenter på emnet. Foreslår å ta opp forelesningene, men ikke strømme, og så gjøre opptaket utilgjengelig frem til eksamensperioden. På den måten kan man unngå noen av ulempene og samtidig beholde fordelene at studentene kan bruke opptak til repetisjon. Skulle det vise seg at det kommer flere studenter på forelesning enn Egget kan romme, kan man jo ganske fort skru på strømming igjen. d) Kvalitet på seminarordningen. Emneansvarlig kan her både påvirke hvordan seminarene holdes og kontrollere det som blir lagt ut. Det oppfordres på generelt grunnlag til å vurdere å redefinere innholdet i enkelte forelesninger til mer case-orientert form e.l., hvis mulig. På den måten kan man ta direkte styring over deler som ellers ville blitt gjennomgått på seminar. e) Problemet med obligatoriske oppgaver og AI er nevnt av flere som har levert evaluering i år. Avventer retningslinjer fra fakultetet.

ECON 115: a) Samme diskusjon av strømming og opptak av forelesninger som ECON100. b) Kvaliteten på seminarene. Må styres bedre av emneansvarlig. c) Obligatoriske oppgaver og AI.

ECON116: Utdfordrende emne å holde i første semester, og at dette er grunnlaget for at kurset nå går ut. Instituttet setter pris på innsatsen som er gjort for å gi kurset en alternativ undervisnings- og evalueringsform. Utformingen med mappeevaluering kunne for øvrig vært svært dyr for instituttet, men ved å bare trekke ut 1 av 3 elementer til vurdering, er kostnaden holdt på et mer begrenset nivå.

ECON243: Skriftlig eksamen fungerer i et kurs som dette. Her er det valgt mappevurdering med to slike elementer (30/70), begge på 2 timer.

Forkurs i matematikk: Det er lagt ned et betydelig arbeid i å utvikle forkurset i matematikk. Vi er avhengig av å ha tilgjengelige ressurser for å videreføre dette opplegget.

ECON 210: Faglærerne foreslår en større revisjon av kurset; endre tittel, ta ut nyttekostnadsanalyse og endre studieplanen som foreslått, men ønsker at inverse elastisitetsregler/Ramsey-regelen fortsatt har en plass i kurset, selv om omfanget til skatteteori reduseres. Teorien om handel som går gjennom i emnet er viktig, og at den dekker det som trengs i den obligatoriske delen av programmet. Foreslå å innføre samskriving på obligatoriske arbeidskrav.

ECON 360: Emnet har en studentaktiv undervisningsform. Evalueringene fra indikerer at studentene i stor grad møter forberedt til forelesning og deltar aktivt der.

Gjennomføringstall

Instituttet av fire program: ITØK, BA, PROF, og MA. POLØK er lagt ned og ITØK er relativt nyopprettet. Det skal likevel nevnes at ITØK har god søknad og svært høye poenggrenser, og programmet drives svært bra. I tillegg har instituttet et årsstudie i samfunnsøkonomi (ÅRSV-SØK), og er med på IMØ-programmet administrert av Informatikk (BATF-IMØ).

Tallene er hentet fra Tableau, jan 2025:

Antall registrerte studenter:

		Registrerte studenter Hoved						
STUDIEPRO..	NSDNI..	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Grand Total		198	185	228	248	266	233	221
ÅRSV-SØK ..	AR Års..	40	33	64	56	61	57	55
BASV-POLØ..	B3 Bac..	20	21	24				
BASV-SØK ..	B3 Bac..	102	110	118	142	134	116	108
MASV-ITØK ..	M5 Ma..				19	35	27	27
PROF-SØK P.	M5 Ma..	36	21	22	31	36	33	31

Poenggrenser:

NSDNIVA	STUDIEPROGRAM	2019		2020		2021		2022		2023		2024	
		Igangsvitne	Ordkvote	Igangsvitne	Ordkvote	Igangsvitne	Ordkvote	Igangsvitne	Ordkvote	Igangsvitne	Ordkvote	Igangsvitne	Ordkvote
AR	Årsstudium	45,00	51,40	47,20	54,20	49,30	53,80	49,00	52,70	48,30	52,80	48,00	53,00
B3	Bachelor 3 år	42,70	42,80	43,50	45,90	47,00	49,70	47,20	49,40	48,20	50,40	49,00	51,80
M2	Master 2 år	43,60	45,00	45,50	47,90								
M5	Master 5 år					54,50	58,70	56,50	60,00	58,30	62,10	58,80	62,50
	PROF-SØK Profesjonsstudium i samfunns..	44,10	47,90	48,70	51,80	49,10	52,80	50,70	52,50	50,90	53,90	50,10	53,50

Antall studieplasser:

NSDNIVA	STUDIEPROGRAM	2021	2022	2023	2024
		195	210	197	171
M5	Master 5 år				
	MASV-ITØK Integriert masterprogram i inform..	25	25	25	25
	PROF-SØK Profesjonsstudium i samfunnsøkon..	22	22	22	22
B3	Bachelor 3 år	108	113	107	101
AR	Årsstudium	40	50	43	23

På bachelorprogrammet har antall registrerte studenter gått opp fra 2018, men med en utflating mellom 2021 og 2022, og en liten nedgang i 2024 til 108. BA har 101 studieplasser i 2024. Poenggrensene har økt over tid, til 51,8 på ordinær kvote i 2024, opp fra 45,0 i 2019.

På profesjonsprogrammet har antall registrerte studenter variert litt fra år til år. I 2024 var det registrert 31 studenter, hvor vi har 22 studieplasser. Poenggrensen på ordinært opptak var 53,50, noe som også er en bedring over tid. Poenggrensen var 47,9 i 2019.

Antall studenter på årsstudiet var i 2023 55, hvor antall studieplasser er 23 i 2024, ned fra 43 i 2023. Poenggrensen på ordinært opptak var også svært høy, med 53,0 for 2024.

ITØK har gode søkertall og svært høye poenggrenser, med positiv utvikling hvert år fra oppstart i 2021.

Masterprogrammet i samfunnsøkonomi har jevnt bra størrelse, med 20-25 registrerte studenter (i tillegg kommer altså profesjonsstudentene, som også tar mastergrad):

Førsteprioritetssøkere			Kvalifisert førsteprisøkere			Tilbud			Møtt		
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
145	147	149	74	72	76	57	58	69	25	23	20

Antall kvalifiserte førsteprioritetssøkere holder seg jevnt på et bra nivå.

Oppsummert: Instituttet har god søknad, og fyller stort sett studieplassene. Poenggrensene er høye og i de aller fleste tilfellene stigende. Antall registrerte studenter på masterprogrammet varierer noe fra år til år.

Studieportefølje

Dimensjonering av studietilbudet

Vi tilbyr for tiden flere kurs enn vi har grunnlag for å holde på lang sikt, noe som på kort sikt er ordnet ved innleie av undervisningsressurser og tæring på oppsparte midler. Instituttet vurderer å redusere emnetilbudet, men på mange områder er vi låst fast ved at vi har flere program gående samtidig (ITØK, BA, PROF, MA, IMØ) som binder ressurser. H24 er vi på et absoluttminimum når det gjelder antall emner, spesielt er det få 300-emner myntet på tredjese semester master. Her må vi huske på at PROF-studentene allerede kan ha tatt noen av disse emnene, og blir tvunget til å fylle på med emner fra NHH (som bare gir 7,5 studiepoeng). H25 vil tilbudet være svakt på masternivå.

På bachelornivå er kapasiteten på de fleste kurs i praksis begrenset kun av kapasiteten på forelesningssalene og eksamenslokalene. Vi skalerer opp seminarvirksomheten i tråd med størrelsen på emnene, og mener vi kan gi et godt tilbud så lenge det ikke blir trengsel i salene. Det betyr at vi fint tåler dagens størrelse på de ulike studieprogrammene, og gjerne kan ta flere studenter så lenge nivået er godt nok, men er begrenset på hvor mange emner vi kan tilby.

Planer for endringer i studieporteføljen

Instituttet har opprettet ITØK-programmet og lagt ned POLØK-programmet. Det er ikke vedtatt større endringer i studieprogrammene per dags dato. Det foreligger planer og diskusjoner om opprettelse av et PPE-studieprogram. Uvisst foreløpig om dette tilbudet kommer i gang. Instituttet er avhengig av å få tilført ressurser for å kunne tilby emner inn i programmet. Det er snakk om at vi må bidra inn på nye emner, og uten tilførsel av ekstra midler, vil et nytt studieprogram potensielt tære på allerede knappe ressurser. ECON244 er gjort obligatorisk for BA og PROF i 3. semester frå H24. To EVU-program er kommet i gang.

Prioriteringer fra utdanningsutvalget for 2025

Kobling mellom forskning og utdanning

- Koblingen mellom forskning og utdanning på bachelornivå blir ved instituttet gjort først og fremst ved at fagpersoner underviser i emner mest mulig relevant for deres forskningsfelt, og dermed kan integrere eksempler og oppgaver fra egen forskning i undervisningen og på seminarer. Generelt har instituttet lite grad av integrering av forskningsprosjekter i undervisningen, og det er heller ingen direkte planer om det på bachelornivå, men i noen emner oppmuntres studentene til å formulere forskningsspørsmål, samle data og trekke konklusjoner for eksempel i ECON290A og ECON290B. Gjesteforelesninger og seminarer: Inviter gjesteforelesere, inkludert økonomer fra akademia og industrien, for å dele forskningserfaringer og innsikter med studentene. Dette gjøres delvis i ITØK og PROF. I økonometriemnene er det noe bruk av forskningsdata i undervisningen, hvor studentene gjør analyse på relevante (åpent tilgjengelige) datasett. Utdringer med å forbedre koblingen mellom forskning og utdanning er relatert til ressursmangel (det kan være utfordrende å finne nok ressurser, både i form av tid og penger, til å integrere forskning i undervisningen), og studentengasjement (det kan være utfordrende å motivere alle studenter til å delta aktivt i forskningsprosjekter, spesielt hvis de ikke ser den umiddelbare nytten av dette arbeidet opp mot eksamen).

Studentaktiv læring, alternative vurderingsformer og økt gjennomføring

- Programstyrene jobber aktiv med kvalitetsutvikling av emner og studieprogram. I tillegg får vi gode innspill fra ekstern fagfelle om ulike tiltak, tilbakemeldinger fra studentene, og innspill fra den faglige staben. Programstyrene har jevnlig møter. Instituttledelsen hadde ukentlige møter, men har nå gått over til møter hver fjortende dag, og det er også diskusjoner i undervisningsutvalget og i studentorganisasjoner. Noen stikkord kan være: Studentaktiv læring, for eksempel ved bruk av praktiske oppgaver. Samarbeidslæring ved bruk av gruppearbeid og diskusjoner for å styrke samarbeidsevner og kritisk tenkning. Teknologibruk ved å integrere digitale verktøy og plattformer for å gjøre læringen mer interaktiv og engasjerende. Alt dette blir prøvd ut i ulike emner. Når det gjelder alternative vurderingsformer så bruker instituttet både vanlige skoleeksamen, men også emner med mappevurdering, hvor ulike element blir

inkludert. Som obligatoriske arbeidskrav er også muntlig presentasjon av oppgaver også inkludert. Instituttet bruker også prosjektbasert vurdering, hvor studenter fullfører større prosjekter som vurderes i stedet for tradisjonelle eksamener, som for eksempel ved bacheloroppgaver, som teller 10 studiepoeng.

Tiltak for rekruttering til masterprogram

- Instituttet har ikke innført nye tiltak for masterrekruttering i løpet av 2024-2025. Samskriving på masteroppgaven kan muligens ha en rekrutteringseffekt, men det er usikkert.